

Na temelju članka 20. Statuta Društva za zaštitu novinarskih autorskih prava, a u skladu s člankom 230. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 111/21 dalje: ZAPSP) Skupština Društva za zaštitu novinarskih autorskih prava na svojoj sjednici održanoj 1. lipnja 2023. godine donijela je:

P R A V I L N I K

o članstvu za novinare, autore pisanih tekstova te audio i video priloga

Članak 1.

Članovi Društva za zaštitu novinarskih autorskih prava (u nastavku DZNAP ili Društvo) su profesionalni novinari (dalje u tekstu: novinari) s državljanstvom u bilo kojoj državi članici EU-a, bez obzira na rasnu, vjersku, nacionalnu ili političku pripadnost, kojima je novinarstvo primarno zanimanje, a tako i oni koji istu djelatnost obavljaju u skladu s odgovarajućim poreznim propisima.

Članak 2.

Pravo na isplatu godišnje naknade za novinare članove DZNAP-a imaju svi novinari nositelji autorskih prava kojima je novinarstvo primarno zanimanje te koji su u radnom i ugovornom odnosu s nakladnicima, kao i honorarni i slobodni novinari koji su s nakladnicima vezani ugovorima te objavljuju novinarske radove (tekstove te audio i video priloge) što je vidljivo iz podataka o objavljenim i prodanim tekstovima te audio i video priložima, a koji su dostavili DZNAP-u popunjenu Pristupnicu – punomoć.

Naknade pobliže opisane čl. 4. st. (3) točka 1. Pravilnika o raspodjeli naplaćenih autorskih naknada biti će isplaćene onim novinarima iz ovog Pravilnika koji Pristupnicu-punomoć dostave Društvu najkasnije do kraja kalendarske godine na koju se naknada odnosi.

Članak 3.

Članstvo novinara u DZNAP-u je dobrovoljno. Članom se postaje na temelju podnesenog pisanog zahtjeva - Pristupnice za novinare, a Predsjedništvo DZNAP-a donosi odluku o prijemu u članstvo za pojedinog novinara.

Za osobu mlađu od 14 godina kao i za punoljetnu osobu lišenu poslovne sposobnosti, pisanu izjavu o učlanjivanju u Društvo daje zakonski zastupnik ili skrbnik, a za maloljetnu osobu s navršениh 14 godina pisanu suglasnost daje zakonski zastupnik ili skrbnik.

Predsjedništvo DZNAP-a po potrebi može zatražiti dokaze o profesionalnom novinarskom djelovanju: potvrdu o zaposlenju ili o stručnoj spremi, objavljene radove ili druge dokaze o novinarskom radu, kao i dokumente koji dokazuju da kandidat za člana ostvaruje prihode od novinarstva.

Predsjedništvo DZNAP-a može provjeravati priložene isprave i dokaze.

Prije donošenja odluke o primitku u članstvo Predsjedništvo DZNAP-a može zatražiti mišljenje posebne komisije za prijem u članstvo.

Predsjedništvo DZNAP-a će donijeti odluku o primitku u redovno članstvo najkasnije 60 dana od primitka zahtjeva za učlanjenjem.

O odobrenju zahtjeva za učlanjenjem Predsjedništvo će člana obavijestiti putem e-pošte ili nekim drugim kanalom komunikacije.

Na negativnu odluku Predsjedništva DZNAP-a o primanju u članstvomože se izjaviti prigovor Skupštini u roku od osam dana od kada je podnositelj obaviješten o odluci Predsjedništva. Skupština o prigovoru odlučuje na svom prvom sljedećem redovnom zasjedanju. Odluka Skupštine je konačna.

Članak 4.

Profesionalnim novinarstvom, u smislu ovog Pravilnika, osobito se smatraju poslovi stvaranja novinarskih autorskih tekstova objavljenih u pisanoj formi te u formi audio i video priloga, poput :

- a) izvještaja, vijesti, komentara (bilješka ili osvrt, društvena kronika, članak, recenzija), kritika, karikatura, eseja, intervjua, reportaža/putopisa, crtica te naslova, najava i redaktura
- b) Urednički poslovi u uredništvima tiska, elektroničkim medijima i novinskim agencijama te na internet portalima

Članak 5.

Profesionalnim novinarstvom se ne smatra:

- a) Obavljanje pravnih, gospodarskih, administrativno-organizacijskih i propagandističkih poslova
- b) Lektoriranje, korigiranje, stenografiranje i strojopis, arhivsko-dokumentacijski poslovi pribavljanja, razvrstavanja i čuvanja medijskih dokumenata
- c) Najavljivački i spikerski poslovi u elektroničkim medijima koji nisu autorsko djelo
- d) Tonsko snimanje, video snimanje isključivo studijskim kamerama, montaža tonških, filmskih i video zapisa

- e) Uređivanje listova poduzeća, kada nije posrijedi glavno zanimanje i kada se u ugovoru o radu ne spominje izričito novinarsko radno mjesto, primjerice glasnogovorništvo ili odnosi s javnošću, izrada komercijalnih priloga, poslovi oglašavanja, čitanje propagandnih tekstova u elektroničkim medijima i slično.
- f) Pisanje tekstova za stripove, horoskope, top-liste i druge slične rubrike, kompilacije i prevođenje za sve medije, preuzimanje tekstova za web stranice
- g) Uređivanje i pisanje rubrike ili emisije stručnih savjeta (npr. liječnika, pravnika, tehničkih znanja, sociologa, savjeta za kućanstvo i sl.) te isključivo urednički rad u časopisima namijenjenim samo određenu profilu stručnjaka kao ni rad u promidžbenim magazinima trgovačkih društava namijenjenih popularizaciji, reklamiranju, prodaji i marketinškoj animaciji kupaca roba i usluga
- h) Poslovi glasnogovornika i drugi slični poslovi informativnih službi državnih, znanstvenih, kulturnih, gospodarskih i drugih institucija
- i) Samo povremeno i prigodno objavljivanje novinarskih tekstova

Članak 6.

Članovi i članice Društva upisuju se u popis članstva koji vodi glavni tajnik/ca Društva. Popis članova i članica vodi se elektronički i na drugi prikladan način i obvezno sadrži podatke o osobnom imenu člana/ice, OIB-u, datumu rođenja, datumu pristupanja udruzi, kategoriji članstva te datumu prestanka članstva u udruzi. Popis članova i članica uvijek je dostupan na uvid svim članovima i članicama i nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

Članstvo u Društvu može biti redovno i počasno. Redovnim članom/icom Društva može postati fizička osoba koja prihvaća Statut Društva i zaštitu svojih prava povjerava Društvu.

Odluku o proglašenju počasnim članom/icom donosi Skupština Društva na prijedlog Predsjedništva. Počasnim članom/icom može se proglasiti osoba koja je svojim radom dala izniman doprinos razvoju novinarstva i zaštiti novinarskih autorskih prava.

Počasni član/ica može sudjelovati u svim aktivnostima Društva i ima pravo glasa u Skupštini, ali ne može biti biran na dužnosti na koje bira ili imenuje Skupština, ako istodobno nije i redovni član/ica Društva, te ako nije drukčije propisano Statutom.

Članak 7.

Kad je u pitanju kolektivno ostvarivanje autorskih prava članovi i članice Društva kao nositelji prava imaju pravo po svom izboru odabrati i ovlastiti organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava u bilo kojoj državi Europske unije da upravlja njihovim autorskim pravima, kategorijama prava ili vrstama djela koja sami odaberu, za države koje sami odaberu, neovisno o tome koje države Europske unije su državljani i u kojoj imaju

boravište ili poslovni nastan. Društvo će prihvatiti upravljanje takvim pravima, kategorijama prava i vrstama djela, osim ako ima objektivne razloge odbiti takvu ovlast.

Nositelj autorskog prava ima pravo izdavati odobrenja za nekomercijalna korištenja bilo kojih prava, kategorija prava ili vrsta djela koje sam odabere. Nekomercijalnim korištenjem smatra se ono korištenje u kojem se ni neposredno niti posredno ne ostvaruje gospodarska ili ekonomska korist.

Članovi/ice Društva kao nositelji autorskih prava mogu otkazati ovlaštenje za upravljanje koje su dali u cijelosti ili u odnosu na pojedino pravo, kategoriju prava ili vrstu djela koje sami odaberu, za državna područja koja sami odaberu, uz otkazni rok koji ne može biti duži od šest mjeseci, bez obzira jesu li istodobno takvo ovlaštenje za upravljanje dali drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava, s tim da takav otkaz proizvodi učinke tek od kraja financijske godine, osim ako Društvo ne odluči drukčije.

U slučaju otkaza ovlaštenja, članovi/ice Društva kao nositelji prava pridržavaju sva prava prema Društvu u odnosu na korištenja koja su se ostvarila i odobrenja za korištenje koja je Društvo u njihovo ime i za njihov račun izdalo prije učinka otkaza.

Svako ovlaštenje za upravljanje pravima i otkaz takvog ovlaštenja moraju biti u pisanom obliku, uz navođenje pojedinih prava, kategorija prava ili vrsta djela na koja se odnosi.

Članak 8.

DZNAP redovito revidira popis članova i provjerava status profesionalnog novinara. U slučaju prestanka profesionalnog bavljenja novinarstvom uslijed 'više sile' ili privremenog bavljenja nekom drugom djelatnošću kao osnovnom, redovno članstvo se može staviti u mirovanje.

U statusu 'mirovanja redovnog člana ne isplaćuje se naknada iz Čl. 4. st. 3. točke 1. Pravilnika o raspodjeli naplaćenih autorskih naknada, niti je moguće sudjelovati u donošenju odluka u kojima članovi sudjeluju u skladu sa Statutom i drugim aktima Društva.

Članak 9.

Članstvo novinara u Društvu prestaje:

- dragovoljnim istupom
- isključenjem
- smrću.

Članstvo prestaje i otkazom punomoći za zaštitu autorskih prava, bilo od strane opunomoćitelja, bilo od strane Društva.

Društvo može otkazati zastupanje po primljenoj punomoći pod uvjetima predviđenim općim aktima koji se odnose na zaštitu autorskih prava. O dobrovoljnom istupanju član/ica je dužan pisanim putem obavijestiti Društvo. Iz članstva će se brisati član/ica koji najmanje tri godine neopravdano ne obavlja novinarski posao. Na takvu odluku Predsjedništva DZNAP-a redovni član/ica može podnijeti prigovor Skupštini u roku od osam dana od dana dostave odluke. Skupština je dužna riješiti prigovor u roku 30 dana, računajući od dana dostave prigovora .

Odluka Skupštine Društva o brisanju iz članstva je konačna.

Članak 10.

Prava, obveze i odgovornosti članova

Redovni članovi/ice Društva imaju jednaka prava, obveze i odgovornosti a posebno:

- sudjelovati u radu Društva,
- čuvati i podizati ugled Društva,
- čuvati materijalna dobra i izvršavati preuzete obveze,
- poštivati odredbe Statuta, Etičkog kodeksa i drugih općih akata Društva;
- birati i biti birani u tijela Društva,
- biti informirani o cjelokupnom radu Društva,
- uživati zaštitu autorskih prava sukladno Statutu i na njemu utemeljenim aktima te
- ostvarivati druga prava predviđena općim aktima Društva.

Počasni članovi/ice Društva imaju prava, obveze i odgovornosti:

- sudjelovati u radu Društva sukladno Statutu,
- biti informirani o radu Društva, a posebno o ostvarivanju svojih autorskih prava,
- čuvati i podizati ugled Društva,
- čuvati materijalna dobra i izvršavati preuzete obveze,
- Poštivati odredbe Statuta i drugih općih akata Društva;
- uživati zaštitu autorskih prava sukladno Statutu i na njemu utemeljenim aktima.

Članak 11.

Stegovna odgovornost članova i članica

Stegovne mjere prema članovima i članicama Društva izriču se u skladu sa Statutom i Etičkim kodeksom i mogu biti sljedeće:

- opomena (u pisanom obliku)
- trajno isključenje iz DZNAP-a.

Opomena se izriče članu/ici koji je svojim djelovanjem doveo do narušavanja ugleda DZNAP-a, poremećaja u njegovu radu ili je DZNAP-u prouzročio materijalnu ili moralnu štetu, ako posljedice tog djelovanja nisu takve da iziskuju isključenje i ako se može očekivati da član/ica neće nastaviti s ponašanjem koje šteti DZNAP-u.

Član/ica može biti isključen iz Društva:

- ako je njegova javna djelatnost u suprotnosti s ciljevima postojanja DZNAP-a predviđenima Statutom;
- ako je osuđen zbog posebno nečasnog kaznenog djela;
- ako je svojim djelovanjem ili ponašanjem u DZNAP-u ili u vezi s njim postupajući suprotno načelima rada i djelovanja članova/ica DZNAP-a izraženih u Statutu ili drugom općem aktu DZNAP-a izazvao ozbiljniji poremećaj u radu DZNAP-a, naštetio ugledu DZNAP-a ili prouzročio DZNAP-u znatniju materijalnu ili moralnu štetu.

Stegovni postupak pokreće se na zahtjev predsjednika/ce Društva ili Predsjedništva. O stegovnoj odgovornosti odlučuje Vijeće časti.

Ako se prijava podnosi protiv člana/ice Vijeća časti, on se mora izuzeti iz rasprave i glasanja.

Članak 12.

Rješavanje sporova i sukoba interesa

Spor ili sukob interesa u Društvu postoji ako se radi o pravima i interesima članova/ica Društva kojima članovi i članice mogu slobodno raspolagati, a koji utječu na rad Društva u cjelini, odnosno ako se ona odnose na pitanja od zajedničkog interesa za sve članove/ice.

Postupak za rješavanje sporova ili sukoba interesa o pravima i interesima članova/ica Društva kojima članovi mogu slobodno raspolagati, a koji utječe na rad Društva u cjelini, odnosno koji su od utjecaja na pitanja od zajedničkog interesa za sve članove/ice, pokreće se na zahtjev Predsjedništva ili predsjednika/ce Društva. Za rješavanje spora i sukoba interesa nadležno je Vijeće časti. Odluka Vijeća časti je konačna.

Članak 13.

Radi zadovoljavanja posebnih interesa redovni članovi/ice Društva mogu prema odluci Predsjedništva DZNAP-a formirati trajne ili povremene programsko-interesne grupe (sekcije), a mogu pokretati i provoditi odgovarajuće specifične akcije usmjerene na zaštitu autorskih prava.

Društvo se može udružiti u saveze udruga, zajednice, mreže i u međunarodne udruge. Odluku o udruživanju donosi Skupština.

Članak 14.

Predsjedništvo DZNAP-a odgovorno je za pravilnu primjenu ovog Pravilnika o članstvu novinara u DZNAP-u.

Sva pitanja vezana za članstvo novinara u DZNAP-u koja nisu predviđena ovim Pravilnikom rješava Predsjedništvo DZNAP-a.

Tumačenje odredaba ovog Pravilnika daje Predsjedništvo DZNAP-a.

Članak 15.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na autore novinarskih autorskih tekstova objavljenih u pisanoj formi te na autore novinarskih tekstova objavljenih u pisanoj formi koji su istodobno i autori audio i video priloga.

Na novinare fotoreportere te na novinare fotoreportere koji su istodobno i autori audio i video priloga primjenjuje se Pravilnik o članstvu za novinare fotoreportere te autore audio i video priloga.

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Zagreb, 1. lipnja 2023.

Valentina Wiesner, predsjednica DZNAP-a